

ceh
centre d'estudis
de l'Hospitalet

Cerca en aquest lloc

Inici Notícies Agenda Qui som Àmbits d'actuació Serveis Publicacions Contacte / Horaris

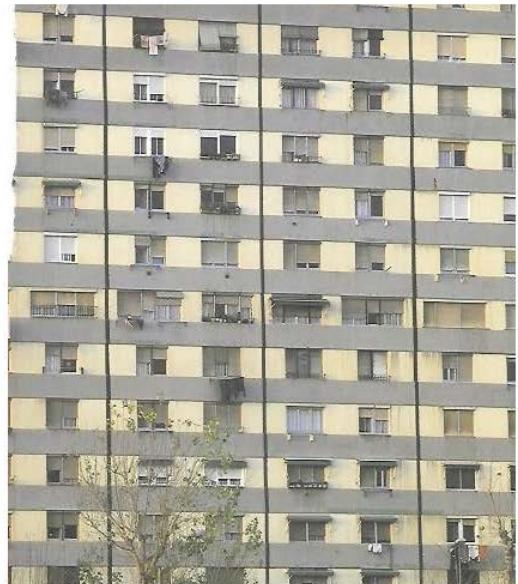
[Publicacions > Col·lecció Recerques >](#)

Similituds i diferències: la immigració dels anys 60 a l'Hospitalet (Recerques; 1)

Similituds i diferències: la immigració dels anys 60 a l'Hospitalet / Clara Carme Parramon Homs.

Centre d'Estudis de l'Hospitalet, 2000. 240 p. ISBN: 84-922206-7-8.

- [Sumari. Presentació. Pròleg. Introducció](#)
- [1. El context històric i l'àmbit escollit](#)
- [2. El tema i l'univers d'estudi](#)
- [3. Disseny teòric i tècnic](#)
- [4. L'estructura de les poblacions](#)
- [5. Els nivells d'instrucció](#)
- [6. Sobre les parelles i les unitats domèstiques](#)
- [7. Categories socioprofessionals](#)
- [8. La distribució territorial en el marc de l'evolució urbanística de l'Hospitalet](#)
- [9. Conclusions generals](#)
- [Bibliografia. Relació de taules, gràfics i plànols](#)
- [Annex](#)

**Similituds i diferències.
La immigració dels anys 60 a L'Hospitalet**

CLARA CARMÉ PARRAMON HOMS

CENTRE D'ESTUDIS
DE L'HOSPITALET

Av. Josep Tarradellas i Joan, 44 (Espai Moli) | 08901 L'Hospitalet de Llobregat | Tel. 933386091 | ceh@ceh.cat

El Centre d'Estudis de l'Hospitalet és una entitat sense ànim de lucre fundada l'any 1984

<https://sites.google.com/site/webceh/publicaciones/col-leccio-recerques/recerques01>

Similituds i diferències. La immigració dels anys 60 a L'Hospitalet

CLARA CARME PARRAMON HOMS

Similituds i diferències.

La immigració dels anys 60 a l'Hospitalet

CLARA CARMÉ PARRAMON HOMS

Edició Centre d'Estudis de l'Hospitalet
Major, 54, 1r 08901 L'Hospitalet
Telèfon 93 338 60 91 Telèfon/Fax 93 261 24 90
www.catalonia.net/celh
celh@catalonia.net

Equip d'edició Mercè Artigas, Rosa Guinart i Montserrat Perelló, del CEL'H.

Correcció lingüística Assumpta Manzanares, del CEL'H.
Pel que fa a l'ús dels articles en majúscules s'ha respectat la voluntat de l'autora.

Agraïments Agraïm especialment el suport i la col·laboració
de la Secció de Cartografia i del Departament d'Estudis de l'Ajuntament de l'Hospitalet;
d'en Josep Serra, cap dels Serveis d'Estudis Territorials
de la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana;
a l'empresa Ardisa i a les seves treballadores;
i a la Pili Mujico i en Carlos Larrosa
i al professorat i alumnat de l'IES Pedraforca.

Aportacions Aquest primer número de la col·lecció Recerques ha obtingut suport econòmic
del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana
del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya
en conveni amb la Caixa de Catalunya,
i de la Fundació Jaume Bofill.

Fotografia coberta Bloc d'habitacions del barri de Bellvitge.
※ Albert Guinart i Rosa Guinart, CEL'H. 2000.

Disseny gràfic Laberint, imatge i comunicació SL

Dipòsit legal B-19.779-2000

ISBN 84-922206-7-8

A la meva germana Mercè

Sumari

PRESENTACIÓ	9
PRÒLEG	11
INTRODUCCIÓ	15
1. EL CONTEXT HISTÒRIC I L'ÀMBIT ESCOLLIT	21
1.1. Les migracions dels anys seixanta i el seu context general	21
1.2. Un àmbit territorial ben representatiu: L'Hospitalet de Llobregat	25
2. EL TEMA I L'UNIVERS D'ESTUDI	33
2.1. Cap a la delimitació de l'objecte d'estudi	33
2.2. Les idees generals que guien una investigació en dues fases	42
2.3. Les cinc procedències escollides: Andalusia, Aragó, Castella-Lleó, Extremadura i Galícia	46
3. DISSENY TEÒRIC I TÈCNIC	51
3.1. Alguns supòsits previs	51
3.2. Sobre el tractament de les dades del Cens de Població	55
4. L'ESTRUCTURA DE LES POBLACIONS	61
4.1. La distribució de les edats de les dones i els homes	61
4.2. Més consideracions sobre l'estructura per sexes	66
4.3. Condicions de partida diverses: breus apunts	68
5. ELS NIVELLS D'INSTRUCCIÓ	75
5.1. L'accés als estudis de les dones i els homes	75
5.2. Els nivells d'instrucció segons grups d'edat i sexe	79
5.3. Els aspectes més significatius	83
5.4. Comentaris sobre els nivells d'instrucció de la població de L'Hospitalet	85
5.5. El coneixement del català	87
6. SOBRE LES PARELLES I LES UNITATS DOMÈSTIQUES	97
6.1. Anotacions sobre l'estat civil	98
6.2. Nivells d'endogàmia i d'exogàmia	99
6.3. Composició de les unitats domèstiques i relacions de parentiu	104
7. CATEGORIES SOCIOPROFESSIONALS	109
7.1. Consideracions prèvies	109
7.2. Les relacions amb l'activitat productiva	111
7.2.1. Les persones en atur	113
7.3. Els sectors de producció i les branques d'activitat	116
7.4. Els diferents tipus de relacions laborals	120
7.5. Les ocupacions laborals i professionals	125
7.6. Relacions laborals i activitat professional	129
7.7. Dades de L'Hospitalet sobre les categories socioprofessionals	133
7.8. Conclusions en relació a les categories socioprofessionals	137

8. LA DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL EN EL MARC DE L'EVOLUCIÓ URBANÍSTICA DE L'HOSPITALET	147
8.1. Sobre la presentació de les dades	147
8.2. La distribució territorial comparada dels cinc col·lectius estudiats	150
8.2.1. Sobre la representativitat de l'univers d'estudi en la seva distribució territorial	152
8.3. La concentració territorial de cada origen	157
8.3.1. Interetnicitat i densitat en el poblament de l'univers d'estudi	160
9. CONCLUSIONS GENERALS	165
9.1. Estratègies diverses: algunes idees	173
BIBLIOGRAFIA	181
RELACIÓ DE TAULES, GRÀFIQUES I PLÀNOLS	189
ANNEX	193

Bibliografía

- ANSELMI, S. «Sobre los orígenes del territorio local: algunas reflexiones». En: *Taller d'Història*, (València, Centre d'Estudis d'Història Local), núm. 3 (1994).
- Anuari estadístic de la ciutat*, 1993, 1994, 1997. L'Hospitalet, Ajuntament, 1993/1997
- «Aproximación al problema de la integración socio-cultural de los inmigrantes en Cataluña». SOLÉ, MIGUELEZ, JUNYENT, IZQUIERDO. En: *Papers, revista de Sociología*, núm. 11 (1979)
- Aproximación antropológica a Castilla y León*. DIAZ, L. (Coord). Barcelona, Anthropos, 1988
- AREVALO, J.M., S. RODRIGUEZ BECERRA (Coord.). En: *Antropología cultural en Extremadura*. Mérida, Asamblea de Extremadura, 1989
- BALFOUR, S. *La dictadura, los trabajadores y la ciudad: el movimiento obrero en el área metropolitana de Barcelona*. València, Alfons el Magnànim, 1994
- BARDAJÍ, F. «Urbanización marginal y solidaridad social en Bonavista (Tarragona)». En: *Identidades colectivas. Etnicidad y sociabilidad en la Península Ibérica*. J. CUCÓ, J. PUJADAS (Ed.). València, Generalitat, 1990
- BARRERA, A. *La dialéctica de la identidad en Cataluña. Un estudio de antropología social*. Madrid, CIS, 1985
- BARRERA, A. «Unigenitura y familia troncal». En: *Anales de la Fundación Joaquín Costa*, núm.4 (1987)
- BARRUTI, M. «El proceso migratorio y la identidad étnica en un municipio del área metropolitana de Barcelona». En: *Identidades colectivas. Etnicidad...* [Opus cit.]
- BERAMENDI, J., R. MAIZ, (Comp.). *Los nacionalismos en la España de la II República*. Madrid, Siglo XXI, 1991
- BERNAL, A. M. Latifundios, jornaleros y paro agrícola». En: *Antropología de los pueblos de España*. PRAT, MARTINEZ, CONTRERAS, MORENO. Barcelona, Taurus, 1991
- BESTARD, J., J. CONTRERAS. «Algunas reflexiones en torno a la historia de la familia y los estudios locales». En: *La vida quotidiana dins la perspectiva històrica*. MOLL, I. (Ed.). Palma de Mallorca, IEB, 1985
- BÉTEILLE, R. «Une nouvelle approche géographique des faits migratoires: champs, relations, espaces relationnels». En: *l'Espace Géographique*, vol. 10, núm. 3 (1981)
- BORDAS ROCA, P. *Las implicaciones demográficas de Hospitalet*. 1966. [Inédit]
- BORDERIAS, C. «Las mujeres, autoras de sus trayectorias personales y familiares a través del servicio doméstico». En: *Historia y Fuente Oral*, nº 6 (1991)
- BORDERIAS, C. «Proyectos, estrategias familiares y trayectorias sociales femeninas». En: *Antropología de los pueblos de España...* [Opus cit.]
- BORDERIAS, C. *Entre líneas. Trabajo e identidad femenina en la España contemporánea. La compañía Telefónica 1924-1980*. Barcelona, Icària, 1993
- BOTEY, J. *54 relats d'immigració*. Barcelona, Centre d'Estudis de L'Hospitalet ; Diputació, 1986
- BOTEY, J. «Identitat ètnica i identitat de classe: què ha passat amb els immigrants del període 1955-1975». En: *L'articulació social de la Barcelona contemporània*. ROCA, J. (Coord.) Barcelona, Proa; IMHB, 1997
- CABRÉ, MORENO, PUJADAS. «Cambio migratorio y reconversión territorial en España». En: *REIS*, nº 32 (1985)
- CABRÉ, A. , I. PUJADAS. *Població. Història econòmica*

- de Catalunya*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1989, vol. 5
- CABRÉ, A. «Les migracions en la reproducció de la població catalana, 1880-1980». En: *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, núm. 19-20 (1992)
- CAMÓS, J. *L'Hospitalet, la història de tots nosaltres: 1930-1936*. Barcelona, Diputació, 1986
- CAMÓS, J., C. C. PARRAMON. «Crisi del franquisme. Associacionisme i moviment ciutadà a L'Hospitalet de Llobregat». En: *2n Congrés de la CCEPC*. IEB, Palma de Mallorca, 1997 [Inèdit]
- CANDEL, F. *Els altres catalans*. Barcelona, Edicions 62, 1964
- CANDEL, F. *Els altres catalans, vint anys després*. Barcelona, Edicions 62, 1985
- CAPEL, H. «Los estudios sobre las migraciones en España». En: *Revista de Geografía*, núm. 1 (1967)
- Característiques de la població de L'Hospitalet, 1991*. L'Hospitalet, Ajuntament, 1991
- CARDELÚS, OROVAL, PASCUAL DE SANS. «Sobre inmigración e integración en Catalunya». En: *Materiales*, nº 12 (1978)
- CARDELÚS, J., A. PASCUAL DE SANS. *Movimientos migratorios y organización social*. Barcelona, Península, 1979
- CARO BAROJA, J. *Los pueblos de España*. Madrid, Istmo, 1976
- CARRASCO, C. «Género y valoración social. La discusión sobre la cuantificación del trabajo de las mujeres» [ponència]. En: *Women, Work and Health* [Congrés], 1996
- CASAS, J. *De pagesos a aturats*. L'Hospitalet, Ajuntament, 1983 (Quaderns Urbans; 3)
- CASAS, J. *La formació de la indústria a L'Hospitalet del segle XIX*. L'Hospitalet, CEL'H, 1985
- CASAS, J. *L'Hospitalet: un passeig per la història*. L'Hospitalet, Ajuntament, 1986
- CLEGG, F. *Estadística fácil, aplicada a las ciencias sociales*. Barcelona, Grijalbo, 1984
- COMAS, D., J. J. PUJADAS. «Elementos para un modelo del proceso de urbanización. Desruralización en el Alto Aragón». En: *Ethnica, Revista de Antropología*, nº 9 (1975)
- COMAS, D. «Familia y herencia en el Pirineo Aragonés». En: *Comentaris d'Antropologia Cultural*, núm. 1 (1979)
- COMAS, D. «Sistema d'herència i estratificació social: les estratègies hereditàries en el Pirineu Aragonès». En: *Quaderns de l'ICA*, núm. 2 (1980)
- COMAS, D. «La familia troncal en les transformaciones del Pirineu d'Aragó». En: *Quaderns de l'ICA*, núm. 5 (1984)
- COMAS D'ARGEMIR, D. «Emigración, etnicidad y redes de parentesco en un barrio de Tarragona». En: *Identidades colectivas. Etnicidad...* [Opus cit.]
- COMAS D'ARGEMIR, D., J. J. PUJADAS MUÑOZ. «Familias migrantes : reproducción de la identidad y del sentimiento de pertenencia». En: *Papers: Revista de Sociología*, núm. 36 (1991)
- COMAS D'ARGEMIR, D. *Trabajo, género, cultura. La construcción de desigualdades entre hombres y mujeres*. Barcelona, Icària, 1995
- Comissions Obreres de Catalunya, 1964-1989*. GABRIEL, MOLINERO, RAMOS, SERRALLONGA, YSÀS. Barcelona, Empúries, 1989
- CONTRERAS, J. «Los grupos domésticos. Estrategias

de producción y reproducción» i «Estratificación social y relaciones de poder». En: *Antropología de los pueblos de España...* [Opus cit.]

CORTADA, E., M. SEBASTIÀ. «La dona i la institucionalització de l'educació». En: *Més enllà del silenci*. NASH, M. (Ed.). Barcelona, Generalitat, 1988

CRESSWELL, R., M. GODELIER. *Utiles de encuesta y de análisis antropológicos*. Madrid, Fundamentos, 1981

DELGADO, M. *Diversitat i integració*. Barcelona, Empúries, 1998

DOMÍNGUEZ, M. «Taller d'associacionisme del Barri de Bellvitge». En: *Quaderns d'estudi* (CEL'H) núm. 10 (1991) [monogràfic]

DRAIN, M. *Iniciación a la economía de España*. Madrid, Ariel, 1971

DUOCARTELLA, R. «Problèmes d'adaptation dans les cas d'immigration intérieure, un exemple en Espagne». En: *Population*, núm. 1 (1957)

ESTEVA FABREGAT, C. «Inmigración a Barcelona». En: *Ethnica, Revista de Antropología*, nº 5 (1973)

ESTEVA FABREGAT, C. «Inmigración y etnicidad en Barcelona». En: *Ethnica...* nº 6 (1973)

ESTEVA FABREGAT, C. «Immigració i confirmació ètnica a Barcelona». En: *Quaderns d'Alliberament*, núm. 2/3 (1978)

ESTEVA FABREGAT, C. *Estado, etnicidad y biculturalismo*. Barcelona, Península, 1984

ESTEVA FABREGAT, C. *Antropología industrial*. Barcelona, Anthropos, 1984

Estudio para un plan de equipamiento y promoción culturales de Hospitalet... L'Hospitalet, CEDEC, 1967 [Inèdit]

FERRAROTTI, F. *Histoire et histoires de vie*. París, Librairie des Méridiens, 1983

FERRAROTTI, F. «Primeros rasgos de un estudio sobre 100 años de historias de vida obrera en Italia. El proceso de industrialización explicado por aque-llos que lo han vivido». En: *Historia y fuente oral*, núm. 9 (1993)

FESTINGER, L. D. KATZ. *Los métodos de investigación en las ciencias sociales*. Buenos Aires, Paidós, 1979

FRIGOLÉ, J. «El problema de la delimitació de l'objecte d'investigació i anàlisi en Antropologia. Crítica d'alguns models emprats per a l'estudi de la Península Ibèrica». En: *Quaderns de l'ICA*, núm. 2 (1980)

FRIGOLÉ, J. *Llevarse la novia: matrimonios consuetudinarios en Murcia y Andalucía*. Bellaterra, UAB, 1986

GARCIA, J.L. *Antropología del territorio*. Madrid, Taller de Ed. JB, 1976

GARCIA, J.L. «Qué tienen que ver los españoles con lo que los antropólogos saben de ellos?». En: *Los españoles vistos por los antropólogos*. CATEDRA, M. (Ed.) Madrid, Júcar, 1991

GONZÁLEZ ECHEVARRÍA, SAN ROMÁN, VALDÉS. *Tres escritos introductorios al estudio del parentesco*. Bellaterra, UAB, 1983

GONZALEZ ECHEVARRIA, A. *La construcción teórica en antropología*. Barcelona, Anthropos, 1987

GONZÁLEZ ECHEVARRIA, A. *Etnografía y comparación*. Bellaterra, UAB, 1990

GONZÁLEZ ECHEVARRÍA, A. *Teorías del parentesco. Nuevas aproximaciones*. Madrid, Eudema, 1994

«Les guies de treball com a eines d'investigació». En: *Arxiu d'Etnografia de Catalunya*, núm. 1 (1982)

- HANNERZ, U. *Exploración de la ciudad*. México, FCE, 1986
- HEMPEL, C.G. *Filosofía de la ciencia natural*. Madrid, Alianza, 1979
- HIDALGO, F. *Catalunya, siempre crisol*. Barcelona, Ed. La Rosa (PSC), 1996
- Història de l'Hospitalet. Una síntesi del passat com a eina de futur*. Barcelona, CEL'H ; Publ. Abadia Montserrat, 1997
- HOBSBAWM, E. «Contra las políticas de identidad». En: *El Viejo Topo*, núm. 107 (1997)
- Hospitalet, un análisis sociológico*. MIGUELEZ LOBO, SANTOLARIA, ALVAREZ, ESTADA, 1975. [Inèdit]
- IBAÑEZ, J. *L'Hospitalet, un estudio antropológico del asociacionismo andaluz*. 1992. [Inèdit]
- IBÁÑEZ, J. «Asociacionismo andaluz en L'Hospitalet. Una aproximación antropológica». En: *Quaderns d'Estudi* (CEL'H), núm.16 (1999)
- Immigració i reconstrucció nacional a Catalunya*. Barcelona, Blume, 1980
- La inmigración en Cataluña*. Barcelona, Edima, 1968
- ISZAEVICH, A. «Emigrantes, solteronas y curas: la dinámica de la demografía en las sociedades campesinas españolas». En: *Antropología de los pueblos de España...*[Opus cit.]
- IVERN, F. *Hospitalet de Llobregat, un municipio suburbano*. Barcelona, CSIC, 1960
- JOVÉ, M. «Taller d'associacionisme del barri del Gornal». En: *Quaderns d'Estudi* (CEL'H), núm.9 (1990) [monogràfic]
- JULIANO, D. *Cultura popular*. Barcelona, Anthropos, 1986 (*Cuadernos de Antropología* ; 6)
- JULIANO, D. «El discreto encanto de la adscripción étnica voluntaria». En: *Procesos de contacto interétnicos*. D. JULIANO (Ed.). Buenos Aires, CCNICET, 1987
- JULIANO, D. *El juego de las astucias. Mujer y construcción de modelos sociales alternativos*. Madrid, Horas y horas, 1992 (Cuadernos inacabados; 11)
- JULIANO, D. *Educación intercultural. Escuela y minorías étnicas*. Madrid, Eudema, 1993
- KUHN, T.S. *La estructura de las revoluciones científicas*. Buenos Aires, FCE, 1975
- LAKATOS, I. *La metodología de los programas de investigación científica*. Madrid, Alianza, 1983
- LISON TOLOSANA, C. *Antropología cultural de Galicia*. Madrid, Siglo XXI, 1971
- LISON TOLOSANA, C. «Reminiscencias». En: *Ensayos de antropología cultural. Homenaje a Claudio Esteve-Fabregat*. PRAT, MARTINEZ (Ed.). Barcelona, Ariel, 1996
- LLOBERA, J.R. «Memòria col·lectiva, memòria històrica i identitat nacional». En: *L'Avenç. Plecs d'Història Local*, núm. 64 (juliol-agost 1996)
- MALLART, L. «Cultura territorial, sentido de pertenencia, microestados». En: *Taller d'Història*, (València, Centre d'Estudis d'Història Local), núm.3 (1994)
- MALUQUER i SOSTRES, J. *L'assimilation des immigrés en Catalogne*. Genève, Librairie Droz, 1963
- MALUQUER i SOSTRES, J. *Població i societat a l'àrea catalana*. Barcelona, AC, 1965
- MARTIN, E. «La etnicidad andaluza en Cataluña: criterios para una tipología». En: *Revista de Estudios Andaluces*, nº 12 (1989)

MARTIN, E. «Las asociaciones andaluzas en Cataluña y su función de reproducción de la identidad cultural». En: *Identidades colectivas. Etnicidad...* [Opus cit.]

MARTIN, E. «La inmigración andaluza en Cataluña: causas, sistemas de organización y trasplante de la cultura andaluza». En: *Antropología de los pueblos de España ...* [Opus cit.]

MARTIN, E. *La emigración andaluza a Cataluña. Identidad cultural y papel político.* Sevilla, Fundación Blas Infante, 1992

MARTIN, E. «Los estudios sobre inmigración en la antropología española desde 1960 hasta nuestros días». En: *De la construcción de la historia a la práctica de la antropología en España.* E. AGUILAR (Coord.). Zaragoza, IA de Antropología ; FAAEE, 1996

MARTINEZ VEIGA, U. *Cultura y adaptación.* Barcelona, Anthropos, 1985 (Cuadernos de Antropología; 4)

MARTINEZ VEIGA, U. «Organización y percepción del espacio». En: *Antropología de los pueblos de España...* [Opus cit.]

MATAIX, A. «Aproximació a la història del barri de Sanfeliu». En: *Quaderns d'Estudi* (CEL'H), núm.3, (1987)

MÉO, G. «El territorio local: orígenes y actualidad». En: *Taller d'Història*, núm.3 (València, Centre d'Estudis d'Història Local. 1994)

MIGUELEZ, F. «Inmigración e integración». En: *Papers: Revista de Sociología*, núm. 18 (1982)

MORALES, J. «El barri de Sant Josep». En: *Quaderns d'Estudi* (CEL'H), núm.6, (1986)

MORENO, I. «Actitudes y valores ante la emigración en una comarca de la sierra sevillana». En: *Homenaje a Caro Baroja.* Madrid, CIS, 1978

MORENO, I.»Identidades y rituales». En: *Antropología de los pueblos de España...* [Opus cit.]

NAROTZKY, S. *Trabajar en familia. Mujeres, hogares y talleres.* València, Alfons el Magnànim, 1988

NAVARRO, P. *Mecina. La cambiante estructura social de un pueblo de la Alpujarra.* Madrid, CIS, 1979

No creas tener derechos. LIBRERIA DE MUJERES DE MILAN. Madrid, Horas y horas (Cuadernos inacabados; 10)

OTEGUI, R. *Estrategias e identidad. Un estudio antropológico sobre la provincia de Teruel.* Teruel, Instituto de Estudios Turolenses, 1990

PARRAMON, C.C. «Campo migratorio: un concepto útil para el análisis de los procesos migratorios». En: *Procesos migratorios y relaciones interétnicas.* A. KAPLAN (Coord.). Zaragoza, IA de Antropología ; FAAEE, 1996

PARRAMON, C.C. «Associacionisme ètnic al Baix Llobregat». En: *Materials del Baix Llobregat*, núms. 2 i 3 (1996)

PARRAMON, C.C. *L'Hospitalet de Llobregat: similituds i diferències. Algunes característiques de les poblacions immigrades a Catalunya en els anys seixanta.* [Memòria de recerca]. Dept. d'Antropologia Social, UAB, 1997

PARRAMON, C.C. «Migracions i estratègies culturals a L'Hospitalet de Llobregat (1960-1980)». En: *2n Congrés de la CCEPC.* Palma de Mallorca. IEB [Inèdit]

PARRAMON, C.C. «Setmanes Santes d'inspiració andalusa a L'Hospitalet». En: *Quaderns d'Estudi* (CEL'H), núm.16 (1999)

PARRAMON, C.C. «L'Hospitalet de Llobregat: similituds i diferències». En: *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia*, núm. 13 (Barcelona, ICA) [en premsa]

- PASCUAL DE SANS, A. «Travaux espagnols sur les migrations». En: *Current Sociology*, vol. 32, núm. 2 (1984)
- PASCUAL DE SANS, A., J. CARDELÚS. *Migració i història personal. Investigació sobre la mobilitat des de la perspectiva del retorn*. Bellaterra, UAB, 1989
- PETRAS, J. «El informe Petras completo». En: *Ajoblanco*, núm. 3 (1996)
- PINILLA DE LAS HERAS, E. *Immigració i mobilitat social a Catalunya*. Barcelona, Fundació Jaume Bofill, 1973-78
- PRAT, J. «Historia y metodología». En: *Antropología de los pueblos de España...* [Opus cit.]
- Principios y aspectos de la asimilación y asentamiento del inmigrado en Hospitalet*. EQUIPO DE ESTUDIOS SOCIALES, Hospitalet, 1967. [Inédit]
- PUIG, A. «La Guerra Civil española, una causa de l'emigració andalusa en la dècada dels anys cinquanta?». En: *Recerques*, núm. 31 (1995)
- PUJADAS, J.J. «Guia general per a l'estudi de l'etnicitat i dels processos migratoris». En: *Arxiu d'Etnografia de Catalunya*, núm. 3 (1984)
- PUJADAS, J.J., F. BARDAJÍ. *Los barrios de Tarragona. Una aproximación antropológica*. Tarragona, Ajuntament, 1987
- PUJADAS, J.J. «Los estudios sobre etnicidad y nacionalismo en España, 1981-1987» i «Identidad étnica y asociacionismo en los barrios periféricos de Tarragona». En: *Identidades colectivas...* [Opus cit.]
- PUJADAS, J.J. *Memoria colectiva y discontinuidad. La construcción social de las identidades culturales*. Tarragona, URV ; Arxiu d'Etnografia de Catalunya, 1992
- PUJADAS, J.J. *Etnicidad. Identidad cultural de los pueblos*. Madrid, Eudema, 1993
- RECAÑO, J. *La emigración andaluza en España. Componentes demográficos y socio-económicos*. Barcelona, UB, 1995 [Tesi doctoral]
- RIQUER, B., J.B. CULLA. *El franquisme i la transició democràtica, 1939-1988*. Barcelona, Edicions 62, 1989
- Rituales y proceso social. Estudio comparativo en cinco zonas españolas*. Madrid, Ministerio de Cultura, 1991
- RIVERA GARRETAS, M. *Nombrar el mundo en femenino*. Barcelona, Icària, 1994
- RODRIGUEZ AGUILERA, R. *La inmigración en Hospitalet. Bases demográficas y proceso de adaptación: el caso de los andaluces*, 1977. [Inédit]
- ROS, A. «La nova etnicitat andalusa a L'Hospitalet». En: *Quaderns d'estudi* (CEL'H), núm. 16 (1999)
- ROUX, B. «Latifundio y minifundio en Andalucía». En: *Etnología de Andalucía Oriental*. PROVANSAL, D., P. MOLINA (Ed.). Barcelona, Anthropos, 1991
- SALA, C. «Història de l'associacionisme a Collblanc-La Torrassa». En: *Quaderns d'Estudi* (CEL'H), núm. 11 (1995)
- SAN ROMAN, T. *Gitanos de Madrid y Barcelona. Ensayos sobre Aculturación y Etnicidad*. Bellaterra, UAB, 1984
- SAN ROMAN, T. «Sobre el objeto y método de la antropología». En: *Quaderns de l'ICA*, núm. 5 (1984)
- SAN ROMAN, T. «Antropología aplicada y relaciones étnicas». En: *REIS*, núm. 27 (1984)
- SAN ROMAN, T. «Interdisciplinariedad». En: *RTS*, núm. 98 (1985)

- SAN ROMAN, T. «Reflexiones sobre marginación y racismo». En: *Entre la marginación y el racismo. Reflexiones sobre la vida de los gitanos*. SAN ROMAN (Comp.) Madrid, Alianza, 1986
- SAN ROMAN, T. *La diferència inquietant*. Barcelona, Altafulla, 1994
- SAN RÓMAN, T. *Los muros de la separación. Ensayo sobre heterofobia y filantropía*. Bellaterra, UAB, 1995
- SAN ROMAN, T. «De la intuición a la contrastación: el trabajo de campo en la Antropología y en la formación de los nuevos antropólogos». En: *Epistemología y método*. GONZALEZ ECHEVARRIA, A. (Coord.). Zaragoza, Instituto Aragonés de Antropología ; FAAEE, 1996
- SANMARTIN, R. «Familia, herencia y cultura». En: *Antropología cultural en Extremadura*. AREVALO, RODRIGUEZ BECERRA (Coord.). Mérida, AE, 1989
- SANTACANA, C. *Victoriosos i derrotats. El franquisme a L'Hospitalet, 1939-1951*. Barcelona, Publ. Abadia Montserrat, 1994
- SARABIA, B. «Historias de vida». En: *REIS*, núm. 29 (1985)
- SAUVY, A. *La población. Sus movimientos y sus leyes*. Buenos Aires, Editorial Universitaria, 1983
- SEVILLA GUZMAN, E. *La evolución del campesinado en España. Elementos para una sociología política del campesinado*. Barcelona, Península, 1979
- SOLÉ, C. «Andaluces en Cataluña». En: *Papers: revista de Sociología*, núm. 16 (1981)
- SOLÉ, C. *Los inmigrantes en la sociedad y en la cultura catalanas*. Barcelona, Península, 1982
- SOLÉ, C. «Cambios en la visión de los inmigrantes sobre las instituciones, símbolos y partidos políticos de Cataluña». En: *REIS*, núm. 32 (1985)
- SOLÉ, C. *Catalunya: societat receptora d'immigrants. Anàlisi comparativa de dues enquestes: 1978 i 1983*. Barcelona, IEC, 1988
- SOTELO BLANCO, O. *La emigración gallega en Catalunya*. Santiago de Compostela, Sotelo Blanco, 1991
- STROBL, I. *Fruto extraño. Sobre política demográfica y control de población*. Barcelona, Virus, 1994
- TAYLOR, S.J., R. BOGDAN. *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona, Paidós, 1986
- TERMES, J. *La immigració a Catalunya i altres estudis del nacionalisme català*. Barcelona, Empúries, 1984
- TERRADES, I. «La història de les estructures i la història de la vida». En: *La vida quotidiana dins la perspectiva històrica*. MOLL, I. (Ed.). Palma de Mallorca, IEB, 1985
- THUMERELLE, P.J. *Peuples en mouvement. La mobilité spatiale des populations*. París, CDU et SEDES, 1986
- TURELL, T. *Elements per a la recerca sociolingüística a Catalunya*. Barcelona, Edicions 62, 1984
- WALLACE, W.L. *La lógica de la ciencia en la sociología*. Madrid, Alianza, 1976
- YSAS, P., C. MOLINERO. «La població catalana a la postguerra. Creixement i concentració, 1939-1950». En: *L'Avenç*, núm. 102 (1987)
- ZEISEL, H. *Dígalo con números*. México, FCE, 1962.

Relació de taules, gràfiques i plànols

TAULES I GRÀFIQUES

Taula 1	Els 5 orígens estudiats i totals L'Hospitalet	56
Taula 2	Població 5 orígens i total de L'Hospitalet per grups d'edat (%)	61
Taula 3	Població 5 orígens per grups d'edat quinquennals (%)	62
Taula 4	Estructura de les poblacions per edat i sexe (%). Orígens andalús i extremeny	63
Gràfica 4a	Piràmide d'edat de la població d'origen andalús	63
Gràfica 4b	Piràmide d'edat de la població d'origen extremeny	63
Taula 5	Estructura de les poblacions per edat i sexe (%). Orígens castellanolleonès, galleg i aragonès	64
Gràfica 5a	Piràmide d'edat de la població d'origen castellanolleonès	64
Gràfica 5b	Piràmide d'edat de la població d'origen galleg	64
Gràfica 5c	Piràmide d'edat de la població d'origen aragonès	65
Taula 6	Homes i dones dels 5 orígens i total L'Hospitalet per grups d'edat (%)	67
Taula 7	Població de L'Hospitalet per sexes segons 5 CA d'origen (%)	68
Taula 8	Estudis dels 5 orígens (%)	75
Taula 9	Estudis dels 5 orígens segons sexes (%)	76
Taula 10	Estudis universitaris dels 5 orígens per grups d'edat	81
Taula 11	Població de L'Hospitalet de 10 i més anys: Estudis segons 5 de les comunitats autònombes d'origen (%)	86
Taula 12	Població de L'Hospitalet de 10 i més anys: Estudis segons 5 de les comunitats autònombes d'origen i sexe (%)	86
Taula 13	Coneixement del català dels 5 orígens (%)	88
Taula 14	Coneixement del català de l'origen andalús per sexes (%)	90
Taula 15	Coneixement del català de l'origen aragonès per sexes (%)	90
Taula 16	Coneixement del català de l'origen castellanolleonès per sexes (%)	90
Taula 17	Coneixement del català de l'origen extremeny per sexes (%)	91
Taula 18	Coneixement del català de l'origen galleg per sexes (%)	91
Taula 19	Estat civil dels 5 orígens (%)	98
Taula 20	Persones aparellades nascudes a la mateixa comunitat autònoma (CA) (%)	103
Taula 21	Relació amb l'activitat dels 5 orígens segons sexes (%)	110
Taula 22	Persones dels 5 orígens en atur que han treballat (%)	114
Taula 23	Persones ocupades, en atur que han treballat i jubilades dels 5 orígens per sexes (%)	115
Taula 24	Sectors de producció dels 5 orígens per sexe (%)	116
Taula 25	Homes: situació professional segons orígens (%)	120
Taula 26	Homes: relacions laborals dels 5 orígens (%)	122
Taula 27	Situació professional per sexe dels 5 orígens (%)	124
Taula 28	Homes: ocupacions dels 5 orígens (%)	126
Taula 29	Ocupacions per sexe dels 5 orígens (%)	128
Taula 30	Població de L'Hospitalet per barris segons 5 comunitats autònombes d'origen (%)	153
Taula 31	Distribució dels 5 orígens pels barris de L'Hospitalet (%)	153
Taula 32	Percentatges per barris dels 5 orígens respecte al total de cadascuna de les 5 procedències a cada barri (%)	154

PLÀNOLS

Plànol 1 Districtes i barris de L'Hospitalet

148

TAULES DE L'ANNEX

Taula A1	Població dels 5 orígens per grups d'edat segons sexe (%)	193
Taula A2	Estudis dels 5 orígens segons grups d'edat (%)	194
Taula A3	Estudis dels 5 orígens per grups d'edat segons sexe (%)	195
Taula A4	Coneixement del català dels 5 orígens i nivells d'estudis (%)	196
Taula A5	Coneixement del català dels 5 orígens i grups d'edat (%)	197
Taula A6	Coneixement del català dels 5 orígens i sexe (%)	198
Taula A7	Persones dels 5 orígens aparellades segons procedència de l'altre membre de la parella (%)	199
Taula A8	Persones i relacions dels 5 orígens a cada unitat domèstica segons sexes (%)	200
Taula A9	Relacions de parentiu de la persona principal a les unitats domèstiques segons orígens (%)	200
Taula A10	Grups d'edat dels 5 orígens per sexe (%)	201
Taula A11	Relació amb l'activitat per sexe i grups d'edat: origen andalús (%)	202
Taula A12	Relació amb l'activitat per sexe i grups d'edat: origen aragonès (%)	203
Taula A13	Relació amb l'activitat per sexe i grups d'edat: origen castellanolleonès (%)	204
Taula A14	Relació amb l'activitat per sexe i grups d'edat: origen extremeny (%)	205
Taula A15	Relació amb l'activitat per sexe i grups d'edat: origen gallec (%)	206
Taula A16	Nivells d'estudis segons sexe de persones dels 5 orígens en atur que han treballat (%)	207
Taula A17	Coneixement del català d'homes dels 5 orígens en atur que han treballat (%)	208
Taula A18	Coneixement del català de dones dels 5 orígens en atur que han treballat (%)	208
Taula A19	Coneixement del català de personnes dels 5 orígens en atur que han treballat (%)	208
Taula A20	Situació professional dels homes dels 5 orígens en atur que han treballat (%)	209
Taula A21	Situació professional de les dones dels 5 orígens en atur que han treballat (%)	209
Taula A22	Situació professional de les personnes dels 5 orígens en atur que han treballat (%)	209
Taula A23	Homes: branca d'activitat dels 5 orígens i total L'Hospitalet (%)	210
Taula A24	Dones: branca d'activitat dels 5 orígens i total L'Hospitalet (%)	211
Taula A25	Situació professional dels 5 orígens segons sexe i grups d'edat (%)	212
Taula A26	Situació professional i estudis segons sexe de l'origen andalús (%)	213
Taula A27	Situació professional i estudis segons sexe de l'origen aragonès (%)	214
Taula A28	Situació professional i estudis segons sexe de l'origen castellanolleonès (%)	215
Taula A29	Situació professional i estudis segons sexe de l'origen extremeny (%)	216
Taula A30	Situació professional i estudis segons sexe de l'origen gallec (%)	217
Taula A31	Situació professional i coneixement del català dels 5 orígens (%)	218
Taula A32	Ocupacions dels 5 orígens per sexe i grups d'edat (%)	219
Taula A33	Homes: ocupacions i estudis. Origen andalús (%)	220
Taula A34	Homes: ocupacions i estudis. Origen aragonès (%)	220
Taula A35	Homes: ocupacions i estudis. Origen castellanolleonès (%)	220
Taula A36	Homes: ocupacions i estudis. Origen extremeny (%)	221
Taula A37	Homes: ocupacions i estudis. Origen gallec (%)	221
Taula A38	Ocupacions i coneixement del català dels 5 orígens (%)	222

Taula A39	Dones: ocupacions i estudis. Origen andalús (%)	223
Taula A40	Dones: ocupacions i estudis. Origen aragonès (%)	223
Taula A41	Dones: ocupacions i estudis. Origen castellanolleonès (%)	223
Taula A42	Dones: ocupacions i estudis. Origen extremeny (%)	224
Taula A43	Dones: ocupacions i estudis. Origen galleg (%)	224
Taula A44	Homes: situació professional i ocupació dels 5 orígens (%)	225
Taula A45	Dones: situació professional i ocupació dels 5 orígens (%)	226
Taula A46	Relació amb l'activitat per sexes dels 5 orígens i total L'Hospitalet (%)	227
Taula A47	Ocupacions segons sexe dels 5 orígens i total L'Hospitalet (%)	228
Taula A48	Distribució per seccions censals dels 5 orígens (de més a menys població) (%)	
	Per districtes	229

PLÀNOLS DE L'ANNEX

Plànol AP1	Distribució dels 5 orígens per seccions censals (màxima representació)	235
Plànol AP2	Distribució de l'origen andalús per seccions censals	236
Plànol AP3	Distribució de l'origen extremeny per seccions censals	237
Plànol AP4	Distribució de l'origen aragonès per seccions censals	238
Plànol AP5	Distribució de l'origen castellanolleonès per seccions censals	239
Plànol AP6	Distribució de l'origen galleg per seccions censals	240

Parada de fruits secs de l'exterior del mercat de Can Vidalet, al barri de Pubilla Cases.

* Rosa Guinart, CEL'H. 2000.